

واردات قطعات و مواد اولیه از مبادی مناطق آزاد، بدون ثبت سفارش و بر اساس قانون این مناطق صورت می گیرد

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت، مرتضی بانک در نشست خبری امروز خود از تسهیلات تازه برای واردات کالا به مناطق آزاد خبر داد و گفت: در سال ۱۳۹۷ متاثر از شرایط عمومی کشور، با برخی از سیاستهای ارزی و مبادلاتی در مناطق آزاد روبرو بودیم و طبیعتاً ما هم تا حد زیادی از این سیاستها متاثر بودیم. از مهمترین تصمیمات دولت این بود که برای کنترل تقاضای ارز، بحث ثبت سفارش را در کل کشور به طور جدی مطرح کرد که این تصمیم درباره مناطق آزاد به نحوی منعکس شد و این مناطق هم درگیر شد. هر چند طبق قانون، مناطق آزاد تجاری، تابع مقررات خاص خود هستند ولی شرایط پس از خروج آمریکا از برجام، باعث شد مقررات مزبور اعمال شود.

او با اشاره به اینکه مصوبه دولت، مبادی آزاد و ویژه و همه مبادی گمرکی را مانند هم دیده است، توضیح داد: هر کالایی که وارد کشور می شود باید ثبت سفارش شود. ولی در عمل، سیاستهای بانک مرکزی، این بود که ورود کالا به مبادی گمرکی تحت تاثیر ثبت سفارش قرار گرفت. این مسئله در مناطق آزاد تازگی داشت.

ثبت سفارش کالاهای معمول زیر ۶۰ ساعت انجام می شود

بانک در ادامه سخنانش گفت: ثبت سفارش چون در سرزمین اصلی، دارای قوانین و مقررات گسترده ای است و با توجه به اینکه در گذشته مناطق آزاد شامل این مقررات نمی شد، باعث شد ثبت سفارش در مناطق آزاد توسط خود مناطق انجام شد و به سیستم وزارت صمت و گمرک متصل شد. هر چند تا طی شدن این مراحل دو سه ماه زمان صرف شد. طی ۴ ماه گذشته میزان ثبت سفارش مناطق آزاد به صورت آنلاین و لحظه ای از ثبت سفارش در منطقه تا دبیرخانه و انعکاس آن به سیستم وزارت صنعت، زیر ۶۰ ساعت انجام می شود.

مشاور رئیس جمهور در امور مناطق آزاد با اشاره به اینکه درباره تخصیص ارز طبیعی است بانک مرکزی باید بر اساس وضعیت درآمد خود تامین می کرد گفت: بر این اساس حدود ۷۰ تا ۸۰ میلیون دلار بیشتر به مناطق آزاد تخصیص داده نشد، ولی تقاضای ما ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار بود که عمدتاً برای مواد اولیه، قطعات، ماشین آلات و کالاهای ضروری است. اساساً برای ۳۰۰ میلیون دلار کالای همراه مسافر تخصیص ارز داده نشد.

بانک با بیان اینکه با وزارت صمت و بانک مرکزی مذاکراتی داشتیم تا سهمیه ای تعیین شود، گفت: برای ثبت سفارش واردات در مناطق آزاد، از ردیفی که در اختیار وزارت صمت بود، حدود ۳۰۰ میلیون دلار در ۴ ماه آخر سال برای واردات در مناطق آزاد پیش بینی شده است که امیدواریم تا آخر سال با این اعتبارات، بخش مهمی از نیاز مناطق آزاد را تامین کنیم.

وی به تحریم های آمریکایی علیه کشورمان اشاره کرد و گفت: خروج آمریکا از برجام تأثیراتی در اقتصاد کشور داشته و محدودیتهایی ایجاد کرده است. فشار شدیدی که در هیچ تحریم بین المللی، این میزان تحریم سابقه نداشته است. آنها کاری به کالا ندارند بلکه به افراد و شرکتهای کار دارند. هر شرکتی که با طرف ایرانی همکاری می کند، او هم محدود می شود.

واردات آزاد طلا و ارز با هدف جذب سرمایه ایرانیان خارج از کشور

او از طرح دولت برای آزادسازی واردات ارز و طلا استقبال کرد و گفت: به دلیل نیاز جدی کشور برای استفاده از منابع ارزی مختلف و همه ظرفیتهای، اقدام مناسب دیگر این بود که ورود طلا و ارز کاملاً آزاد شد. بخشی از ارز ایرانیان در خارج از کشور به این صورت به داخل جذب شد. بخشی از ارزهای سرگردان هم به صورت کالا وارد کشور شد. بعد از مذاکرات متعدد در ستاد اقتصادی ریاست جمهوری، ورود مواد اولیه و قطعات بدون ثبت سفارش و انتقال ارز به مناطق آزاد و ویژه مجاز با هدف تأمین مواد اولیه و کالاهای مورد نیاز تولیدات داخلی کل کشور و جذب بخشی از ارز سرگردان ایرانیان در خارج از کشور اعلام شد. طبیعی است وقتی کالاها قرار است به سرزمین اصلی بیاید، باید مقررات خود را طی کند.

واردات ۳۲۰۰ قلم کالا آزاد شد

مرتضی بانک از لیست کالاهایی که بدون ثبت سفارش امکان واردات دارد سخن گفت و توضیح داد: ۳۲۰۰ قلم کالای آزاد وارداتی باید توسط وزارت صمت تعیین می شد که این لیست تعیین و منتشر شد و از امروز توسط گمرک به کلیه مناسب اعلام شد که بدون ثبت سفارش امکان واردات این کالاها وجود دارد. با توجه به شرایط، امکان دارد تعداد و نوع اقلام لیست مزبور کم یا زیاد شود. بخشی از کالاهایی که در نزدیک مرزها و در کشورهای اطراف انبار می شود، با این شیوه امکان می یابد در داخل مناطق آزاد انبار شود و در مواقع نیاز، به سهولت وارد سرزمین اصلی شود. طبیعتاً اختیار انبار کالاها در مناطق آزاد با تجار است.

بانک در ادامه توضیحش درباره این لیست گفت: کلیه گروه های مواد اولیه و قطعات در این لیست وجود دارد. مثلاً مواد اولیه لوازم آرایش بدون ثبت سفارش وارد می شود. ولی هیچ کالای مصرفی در این لیست نیست. تاکنون انبارش کالاها در مناطق آزاد به صورت حجیم، سابقه نداشته و باید تاجر و بازرگانان مطلع شوند از این امکان می توانند استفاده کنند. طبیعتاً ظرفیت برای همه کالاهایی که ممکن است نیاز به انبار مسقف داشته باشند، وجود ندارد ولی برای کالاهایی که نیاز به انبار مسقف نباشند، کالا وجود دارد.

مشاور رئیس جمهور توضیح داد: بعضاً مشکلاتی در مبادلات کالا بین مناطق آزاد و ویژه به وجود می آمد و دو بار ثبت سفارش صورت می گیرد. از جمله تسهیلاتی که اخیراً قائل شدیم این است که مبادلات کالا بین مناطق آزاد و ویژه فقط یک بار توسط گمرک ثبت سفارش و حقوق گمرکی آن دریافت می شود.

او با اشاره به اینکه صادرات کالاهای موجود طبق مناطق آزاد و ویژه هم طبق مقررات گذشته انجام خواهد شد، بیان کرد: در مقطعی صادرات کالا از مناطق آزاد و ویژه هم با محدودیتهایی مواجه شد. با مذاکراتی که انجام شد، مقرر شده است هر نوع کالایی که مواد اولیه آن از خارج مرزها به منطقه آزاد وارد می شود و پس از تبدیل شدن به کالای مصرفی دوباره صادرات صورت می گیرد، مشمول مقررات صادرات نشود.

بانک همچنین از تسهیلات دیگر واردات کالاهای خاص در مناطق آزاد خبر داد و گفت: برای کالاهای اساسی که تخصیص سهمیه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت جهاد کشاورزی صورت می‌گیرد، اگر در مناطق آزاد کالای مورد نظر که جزء اقلام دارویی و کشاورزی است، تخصیص ارز با هماهنگی دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد انجام می‌شود و طبیعتاً این کالاهای یا در خود منطقه تبدیل به کالای مصرفی می‌شود یا به سرزمین اصلی صادر خواهد شد. البته تمام این تسهیلات مربوط به شرکتهایی است که در مناطق آزاد ثبت شده‌اند.

تحقق سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی در مناطق آزاد بیش از سایر نقاط کشور است

مرتضی بانک با اشاره به اینکه میزان سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی در مناطق ویژه صنعتی و آزاد نسبتاً رضایتبخش بوده است، گفت: جمع سرمایه‌گذاری از سال ۹۲ تا ابتدای مهرماه امسال، ۲۶ هزار میلیارد تومان و ۱۸ میلیارد دلار در مناطق ویژه بوده است. همچنین ۳ میلیارد دلار مجوز سرمایه‌گذاری خارجی صادر شده است که یک میلیارد و ۲۷۳ میلیون دلار از آن محقق شده است.

او با اشاره به اینکه میزان صادرات ما از مناطق ویژه طی سال ۹۲ تا انتهای شش ماهه اول سال ۹۷، ۹۹ میلیارد دلار است، گفت: در این مدت واردات ما ۲۸ میلیارد دلار بوده است. مجموع درآمد ما در این مدت ۱۰ هزار میلیارد تومان بوده است و مصارف ما ۸ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان است که مابه تفاوت آن در بخشهای مختلف و زیرساختها سرمایه‌گذاری شده است. این آمار نشان می‌دهد سالانه کمتر از ۱۹۰۰ میلیارد تومان درآمدزایی داشته‌ایم.

بیکاری در مناطق آزاد ۵ درصد کمتر از میانگین کشور است

دبیر شورای عالی مناطق آزاد با بیان اینکه در شش ماهه ابتدای امسال در مناطق ویژه ۵۳۰ واحد تولیدی صنعتی داریم و ۴۹۸ واحدهای خدماتی داریم توضیح داد: مجموعه ۱۷۶ هزار نفر اشتغال را ایجاد کرده است. بیکاری در مناطق آزاد مختلف است، مثلاً در کیش، بیکاری نداریم، در منطقه ارس ۸.۵ درصد بیکاری داریم و در قشم حدود ۶.۵ درصد بیکاری داریم ولی آمار نشان می‌دهد میانگین بیکاری در مناطق آزاد از میانگین کشور ۵ درصد کمتر است.

وی با اشاره به اینکه میزان صادرات ما از مناطق آزاد از سال ۹۲ تاکنون حدود ۳ میلیارد و ۴۶۰ میلیون دلار به خارج از کشور است، گفت: میزان تولیدات مناطق آزاد که به داخل کشور صادر می‌شود هم حدود ۳ میلیارد و ۱۲۲ میلیون دلار بوده است. یعنی تقریباً معادل آنچه به خارج از کشور صادر می‌شده، به سرزمین اصلی هم صادر شده است. صادرات مجدد ما هم یک میلیارد و ۷۸۰ میلیون دلار بوده است.

او در ادامه توضیح داد: واردات ما از سال ۹۲ تاکنون هم ۸.۷ میلیارد دلار در مناطق آزاد بوده است. بخش زیادی از این مبلغ، سرمایه‌گذاری و خرید ماشین‌آلات برای تولید و همچنین مواد اولیه بوده است. حدود ۳۵ درصد از این مبلغ مواد اولیه و ماشین‌آلات بوده است و برای مصرف داخل مناطق هم ۳۰ درصد از این مبلغ صرف شده و بقیه هم مربوط به کالاهای مصرفی همراه مسافر بوده است.

قاچاق در مناطق آزاد نداریم

بانک در بخش دیگری از نشست خبری خود، به برخی حرف و حدیثها در خصوص قاچاق از مبادی مناطق آزاد اشاره کرد و آنها را «باور نکردنی» خواند و گفت: خوشبختانه الان بحث قاچاق برای مناطق آزاد خیلی مطرح نیست. برخی پوشش ساخته بودند که در مناطق آزاد قاچاق می شود ولی دیگر کسی این حرف را قبول نمی کند. کالای همراه مسافر ما ۲ و نیم میلیارد دلار در ۵ و نیم سال بوده ولی در این بازه زمانی، ما ۵۱ میلیون گردشگر در مناطق آزاد داشتیم. اگر ما برای مسافر، مجوز ۸۰ دلار کالای همراه مسافر داشتیم یعنی باید ۴ و نیم میلیارد دلار کالای همراه مسافر وارد می شد. در حالی که اگر ۸۰ دلار کالای همراه مسافر را در مبادی رسمی و عادی کشور حساب کنیم، یک دستگاه گوشی موبایل که مسافر همراه خود می آورد، ۸۰۰ دلار قیمت دارد، یعنی ۱۰ برابر حجم ارزی مجاز است.

وی در ادامه سخنانش گفت: بحث قاچاق در مناطق آزاد یک بحث انحرافی بود برای کسانی که می خواستند قاچاق کنند. آنها مسیر و مبادی دیگری داشتند و برای اینکه می خواستند نگاه ها را از خودشان دور کنند، به مناطق آزاد این بحث را منسوب کردند. ما تنها ۲۰۰ کیلومتر مرز در اختیار داریم ولی ۸۶۰۰ کیلومتر دیگر در اختیار دیگران است. یعنی قاچاق در این ۲۰۰ کیلومتر صورت می گرفت؟ خوشبختانه الان جز صدا و سیما که اصرار دارد قاچاق را به یک دستگاه منسوب کند، دیگر کسی بحث قاچاق در مناطق آزاد را باور نمی کند.

بانک در توضیح عدم قاچاق کالا از مناطق آزاد بیان کرد: نماینده ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در صدا و سیما اعلام کرد ما فکر می کنیم ۷ تا ۸ درصد قاچاق از مناطق آزاد بوده است. بعد برخی خبرگزاری ها گفتند او گفته ۸ تا ۹ درصد بوده است، ما همان زمان هم اعلام کردیم این را قبول نداریم. کل واردات ما ۸۰۷ میلیارد دلار در ۵ سال و نیم گذشته بوده است. مسئول گمرک هم اعلام کرد در مناطق آزاد قاچاق نداریم. بانک مرکزی هنوز این مسئله را رسماً اعلام نکرده است، ولی در جلسات ما می گوید موضوع قاچاق در مناطق آزاد، بحث منحرفانه است و از مبادی دیگر قاچاق صورت می گیرد.

مشاور رئیس جمهور درباره کالای همراه مسافر هم گفت: این کالاها هر سال کمتر شده است. سال گذشته ۵۵۴ میلیون دلار آن کالای همراه مسافر بود که بین مناطق سهمیه بندی شده است و دولت از سال ۹۵ کمیته ای را برای کالاهای مسافری تشکیل داده است که هر سال، این سهمیه برای هر مسافر کمتر می شود. در این سهمیه بندی، پوشاکی که از ترکیه می آید، سهم جزئی دارد تا بخشهای تولیدی داخل از این مسئله کمتر اثر بگیرند. همچنین پیش بینی ما این است که صادرات ما از لحاظ ارزی (دلاری) نسبت به سال گذشته، تغییر نداشته باشد. همچنین پیش بینی می کنیم روند درآمدی مناطق آزاد هم تغییری نخواهد کرد.

حضور سرمایه گذاران خارجی و داخلی در مناطق آزاد

وی در بخش دیگری از سخنانش گفت: در مناطق آزاد، از سال ۹۲ تا مهرماه امسال ۲۵ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری داخلی داشتیم، البته مجوز ما ۵۴ هزار میلیارد تومان بود. یک میلیارد و ۲۵۰ میلیون دلار هم سرمایه گذاری خارجی محقق شده که مجوز این بخش هم ۹۶۰۰ میلیارد دلار بوده است. امسال سه پروژه عظیم با سرمایه گذاری خارجی انجام می شود که از مجموع سرمایه گذاری ۵ سال گذشته تاکنون بیشتر خواهد بود.

بانک در ادامه سخنانش گفت: قرار است سامانه اعتبار سنجی اطلاعات سرمایه گذاری در مناطق آزاد راه اندازی شود تا اعتبارسنجی سریعی از سرمایه گذاران صورت گیرد. این سامانه سرعت عمل ما را بسیار زیاد کرده و متقاضیان ما را هم از سردرگمی باز می دارد.

او در ادامه گفت: فرودگاه کیش در حال توسعه است و از ابتدای امسال، طرح توسعه آن با سرعت خوبی شروع شده است و برنامه این است که در سال آینده این پروژه تمام شود. ظرفیت موجود ما ۲ میلیون نفر پرواز در کیش است که این ظرفیت به ۷ میلیون نفر افزایش خواهد یافت. ۶۰۰ میلیارد تومان اعتبار این طرح است که برای امسال و سال آینده از درآمدهای مناطق آزاد تامین خواهد شد.

هجوم گردشگران به مناطق آزاد

بانک درباره ورود گردشگران به مناطق آزاد گفت: سال ۹۵ حدود ۱۱ میلیون گردشگر داشتیم و در سال ۹۶ این میزان به ۱۳ میلیون نفر رسید. پیش بینی می کنیم به دلایل مختلف، تعداد گردشگران داخلی ما افزایش زیادی خواهد یافت و به ۱۵ میلیون نفر خواهد رسید.

